

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH260003
NAZWA
OBSZARU Ostoja Nidziańska

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH260003	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Ostoja Nidziańska

1.4. Data opracowania 2001-03	1.5. Data aktualizacji 2025-05
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2004-04
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2008-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2021-10
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 2 września 2021 r. w spr. soo Ostoja Nidziańska (PLH260003)

2. POŁOŻENIE OBSZARU

[Powrót](#)

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna	Szerokość geograficzna
20.5254	50.4634

2.2. Powierzchnia [ha]:	2.3. Obszar morski [%]
26515.64	0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2 Nazwa regionu

PL33	Świętokrzyskie
------	----------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

[Powrót](#)

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
1340			0.05		G	B	C	C	C
2330			4.93		G	C	C	C	C
3150			83.96		G	A	C	B	B
3260			8.95		G	C	C	C	C
3270			0.94		G	B	C	C	C
6120			2.26		G	B	C	B	B
6210			159.31		G	A	B	B	A
6230			4.12		G	C	C	C	C
6410			152.89		G	B	C	A	B
6430			0.49		G	B	C	C	C
6440			266.15		M	A	B	A	B
6510			2696.28		G	A	C	A	B
7140			0.01		P	D			
7230			192.29		G	A	C	B	B
8310			0.81		G	A	C	A	A
9170			152.7		G	A	C	B	B
91E0			112.87		G	B	C	C	C
91F0			0.13		P	D			

91I0			16.08		M	B	C	B	B
91T0			144.44		M	B	C	C	C

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

[illegible]

F	1146	aurata			p				P	DD	C	B	C	C
A	1166	Triturus cristatus			p				C	DD	C	B	C	B
I	1032	Unio crassus			p				P	M	C	B	C	C
I	1014	Vertigo angustior			p				R	DD	C	B	C	B
I	1016	Vertigo moulinsiana			p				V	DD	C	B	C	C

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N07	1.02
N10	40.64
N23	2.77
N19	2.09
N06	1.85
N16	2.7
N17	11.19
N12	37.74
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Zgodnie z fizyczno-geograficznym podziałem kraju wg Kondrackiego (2009) Ostoja Nidziańska położona jest na Wyżynie Małopolskiej w centralnej części makroregionu Niecki Nidziańskiej, zajmując częściowo makroregion Wyżynę Kielecką. Teren ostoi rozciąga się na mezoregiony: Dolinę Nidy, Nieckę Solecką, Garb Pińczowski. Od północnego-wschodu i wschodu przylega do Płaskowyżu Szanieckiego, a od zachodu do Garbu Wodzisławskiego.

Według podziału geobotanicznego Polski (Szafer 1977) teren ostoi należy do prowincji Niżowo-Wyżynnej Środkowoeuropejskiej, działu Bałtyckiego, podziału Pas Wyżyn Środkowych, Krainy Miechowsko-Sandomierskiej, Okręgu Miechowsko-Pińczowskiego, a także częściowo Krainy Świętokrzyskiej

(Okręg d) oraz poddziału Pas Kotlin Podgórskich, Krainy Kotlin Sandomierska.

Ostoja Nidziańska położona jest w województwie świętokrzyskim, w powiatach jędrzejowskim, pińczowskim, buskim, kazimierskim na terenie gmin Pińczów, Busko Zdrój, Imielno, Kije, Michałów, Złota, Wiślica, Nowy Korczyn, Opatowiec.

Ostoja Nidziańska stanowi fragment rejonu Ponidzia w Małopolsce. Obejmuje naturalną dolinę Nidy i fragmenty przylegających do niej płaskowyżów. Krajobraz jest tu bardzo urozmaicony. Obszar ten charakteryzuje wyjątkowo duża różnorodność warunków siedliskowych oraz zróżnicowanie szaty roślinnej. Oprócz lasów zajmujących zaledwie około 6% powierzchni występuje tu tworzony przez murawy kserotermiczne poprzetykane ciepłolubnymi zaroślami lasostep. Szata roślinna Ponidzia ma charakter półnaturalny, a jej istnienie warunkuje ustalony od wieków sposób gospodarki rolno-pasterskiej. Występuje tu 19 siedlisk wyszczególnionych w Załączniku I do Dyrektywy Siedliskowej.

Płaskie i szerokie dno doliny Nidy porośnięte jest przez łąki i szuwały. Najlepiej zachowane fragmenty roślinności wodno-błotnej i wilgociolubnej ograniczają się do części północnej, a na pozostałym obszarze występują w znacznym rozproszeniu. Najmniej zmieniona szata roślinna występuje na terenie delty śródlądowej Nidy. Szata roślinna jest tu zdominowana przez roślinność bagienną i łąkową. W najbliższym sąsiedztwie roślinności wodnej, w strefie częstych zalewów powierzchniowych skupiają się zbiorowiska z miętą nadwodną, zespół kropidła i rzepichy ziemnowodnej oraz rozmaite zbiorowiska szuwarowe. Lista zbiorowisk łąkowych jest znacznie skromniejsza, chociaż zajmują one większą powierzchnię. Łąki świeże są dość intensywnie użytkowane gospodarczo, podsiewane i nawożone. Występowanie lasów i zarośli ogranicza się do brzegów Nidy i Starych Nid oraz terenów o utrudnionym dostępie. Są to głównie fragmenty olsu porzeczkowego oraz zarośla łozowe. Szczególnie wartościowe dla ostoi są murawy kserotermiczne z licznymi rzadkimi i chronionymi gatunkami roślin. Na tym obszarze znajdziemy liczną populację dziewięcisiła popłocholistnego i jedyne stanowisko sierpika różnolistnego. Ponadto dolina Nidy charakteryzuje się bardzo ciekawym składem awifauny. Należy tu przede wszystkim podkreślić dość liczną obecność gatunków ginących, które znalazły się w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt lub na Czerwonej Liście. Podmokła i porośnięta żyznymi łąkami dolina Nidy stanowi uczęszczany szlak wędrówki ptactwa wodno-błotnego (szczególnie jesienna wędrówka gęsi i letnia wędrówka siewkowatych), a także innych rzadkich gatunków (np. rybołowa). Teren Ponidzia przyciąga także rzadkie ptaki zalatujące, np. czaplę białą, kobczyka, czy ślepowrona. Spośród ssaków spotkać tu można gatunki pospolite na terenie całego kraju, a także te przywiązane do środowiska wodnego - występuje tu bóbr, wydra, licznie reprezentowany jest piżmak. Rzeka Nida silnie meandruje tworząc liczne starorzecza. W środkowej części biegu Nidy utworzył się rozległy kompleks wilgotnych i podmokłych łąk, bagien i starorzeczy. Przy małym spadku koryta rzeki, co roku tworzą się tu rozlewiska i rozwijają zbiorowiska szuwarowe i utrzymują łąki kośne. Lessowe, lekko faliste obszary płaskowyżów porozcinane są licznymi wąwozami, parowami oraz suchymi dolinami. Na odlesionym obszarze zlokalizowane są dwa duże kompleksy stawów rybnych, będące ostoją wielu gatunków ptaków. W centrum Ponidzia mamy do czynienia z typową rzeźbą krasową związaną z występowaniem pokładów gipsu. Charakteryzuje ją występowanie licznych jaskiń, lejów krasowych, wywierzyisk i ślepych dolinek. Wapienne i gipsowe wzgórza oraz zbocza wąwozów porastają murawy kserotermiczne, a dolinki zajęte są przez zbiorowiska łąkowe. Na NE od miejscowości Szczerbaków znajduje się niewielki płat halofilnych szuwarów i łąk, zniszczony przez odwodnienie i próby orki, lecz możliwy do renaturyzacji. Obszar ostoi jest słabo zalesiony. Występujące tutaj zbiorowiska leśne to przede wszystkim lasy świeże z fragmentami siedlisk borowych i olsowych.

4.2. Jakość i znaczenie

Jednym z głównych walorów ostoi jest kras gipsowy, tworzący podłoże dla rzadko spotykanych, kserotermicznych, nagipsowych muraw. Związane są z nimi stanowiska wielu najrzadszych składników naczyniowej flory polskiej. Znajduje się tu jedyne w Polsce stanowisko sierpika różnolistnego *Serratula lycopifolia* (=Klasea *lycopifolia*), oraz jedna z najmocniejszych populacji dziewięcisiła popłocholistnego *Carlina onopordifolia*. Dobrze wykształcone i zachowane są także zbiorowiska łąkowe i torfowiskowe, oraz lasy łąkowe. Jest to obszar występowania słonych źródeł, wokół których rozwijają się łąki halofilne. Łącznie na terenie obszaru zidentyfikowano 19 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz 5 gatunków roślin i 21 gatunków zwierząt z Załącznika II. Jest to miejsce lęgów wielu gatunków ptaków, zwłaszcza wodno-błotnych i ważny punkt na ich szlaku migracji („Dolina Nidy” jest ostoją ptaków o randze europejskiej E62). W ostoi występuje jeden z największych w tej części kraju system rozlewisk. Nida na nieuregulowanych, dobrze zachowanych odcinkach stwarza optymalne warunki siedliskowe dla ryb, węzek i mięczaków. Koryto oraz liczne starorzecza zasiedlają gatunki z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej: boleń *Aspius aspius*, koza *Cobitis taenia*, piskorz *Misgurnus fossilis*, różanka *Rodeus sericeus* *amarus*

(=*Rhodeus amarus*), trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*, zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis* i skójką gruboskorupowa *Unio crassus*. Dodatkowo w ujściowym odcinku Mierzawy spotykane są gatunki związane z rzekami o silniejszym prądzie – minóg strumieniowy *Lampetra planeri*, głowacz białopłetwy *Cottus gobio* i koza złotawa *Sabanajewia aurata*. Wzdłuż Nidy oraz jej dopływów znaleźć można ślady żerowania bobrów *Castor fiber* i wydr *Lutra lutra*. Z terenami podmokłymi w obrębie doliny związany jest kumak nizinny *Bombina bombina*, zasiedlający starorzecza, stawy hodowlane i okresowe rozlewiska rzeki oraz dwa gatunki poczwarówek – zwężona *Vertigo angustior* i jajowata *V. moulinsiana*, stwierdzone w płatach turzycowisk w środkowej części doliny. Ekstensywnie użytkowane łąki i pastwiska stanowią siedlisko chronionych motyli, w tym modraszków: telejusa *Maculinea teleius* (= *Phengaris teleius*) i *nausitosa* *M. nausithous* (= *Phengaris nausithous*) oraz czerwończyków fiolełka *Lycaena helle* i nieparka *L. dispar*. Ostatni z wymienionych gatunków tworzy tu najliczniejszą i najlepiej zachowaną populację w regionie. W obrzeżach doliny w pobliżu kompleksów leśnych naturalne i antropogeniczne zbiorniki zasiedla traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*. W pasach zadrzewień wierzbowych wśród łąk i wzdłuż dróg spotykana jest pachnica dębowa *Osmoderma eremita*. Ogromne zróżnicowanie fauny bezkręgowców dodatkowo wzbogacają gatunki związane z siedliskami kserotermicznymi, dla których murawy Poniidzia są jedynymi miejscami występowania w kraju, m.in. ziołomirek stepowy *Donus nidensis*, modraszek gniady *Polyommatus ripartii* i stepówka *Gampsocleis glabra*.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	F03.01		i
M	A01		i
L	G02		i
L	G01		i
L	A04.03		i
L	E03.01		i
M	X		b
M	B02.02		i
L	B02.04		i
L	C01.01.01		i
L	H04		i
L	F02.03		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	F01		i
L	B02.04		i
M	A01		i
L	F02.03		i
M	F03.01		i
L	A03		i
L	G01		i
L	G02		i
L	A04		i

M	X		b
---	---	--	---

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Bartnik W., Deńko S., Strużyński A., Zając T. 2004/2005. Renaturyzacja rzeki Nidy dla potrzeb ochrony przyrody w związku z programem „Natura 2000”. Monografia. Wydawnictwo DRUKROL s.c. s. 200 mapy; Kraków. 2. Bednarz Z. 1987. Stosunki geobotaniczne i geograficzne elementy flory Niecki Nidziańskiej. Studia Ośr. Dok. Fizjogr. 15: 9-16, Kraków. 3. Bernard T. 2004a. Trzepla zielona. W: Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 6, s. 30-34. 4. Bernard T. 2004b. Zalotka większa. W: Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 6, s. 35-38. 5. Boroń A. 2004a. Koza. W: Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 6, s. 237-240. 6. Boroń A. 2004b. Koza złotawa. W: Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 6, s. 241-244. 7. Boroń A. 2004c. Piskorz. W: Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 6, s. 245-248. 8. Bróz E. 1990. Lista wymierających i zagrożonych gatunków roślin naczyniowych Krainy Świętokrzyskiej. Roczn. Świętokrz. 17: 97-105. 9. Bróz E., Przemyski A. 1983 (1985). Nowe stanowiska rzadkich gatunków roślin naczyniowych z lasów Wyżyny Środkowomałopolskiej. Cz.I. Fragm. Flor. et Geobot. 29 (1): 19-30. 10. Bróz E., Przemyski A. 1988. Nowe stanowiska rzadkich oraz zagrożonych gatunków roślin naczyniowych na Wyżynie Środkowomałopolskiej i jej pobrzeżach. Część I. Fragm. Flor. et Geobot. 33 (3-4): 239-249. 11. Bróz E., Przemyski A. 1995. Wstępna inwentaryzacja szaty roślinnej projektowanego Chęcińskiego-Kieleckiego Parku Krajobrazowego. Wojewódzki Konserwator Przyrody w Kielcach. Dokumentacja projektowa. s. 1-53; Kielce. 12. Bróz E., Przemyski A. Szata roślinna. W: Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Chęciny (maszynopis). Woj. Konser. Przyrody w Kielcach. 13. Buszko J. 2004a. Czerwończyk nieparek. W: Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 6, s. 53-54. 14. Buszko J. 2004b. Czerwończyk fioletek. W: Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 6, s. 55-56. 15. Buszko J. 2004c. Modraszek nausitous. W: Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 6, s.

57-58.16. Buszko J. 2004d. Modraszek telejus. W: Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 6, s. 59-60.17. Cichoń M. 2009. Dokumentacja przyrodnicza – ornitologiczna okolic Wiślicy. Instytut Nauk o Środowisku Uniwersytetu Jagiellońskiego ul. Gronostajowa 7, 30-387 Kraków. s. 1-12 fotografie; Kraków.18. Cieśliński S. 1979. Dokumentacja florystyczno-fitosocjologiczna rezerwatu Krzyżanowice. Kielce.19. Cieśliński S. 1981. Dokumentacja florystyczno-fitosocjologiczna rezerwatu Góry Wschodnie (gmina Wiślica). s. 1-31 załączniki i fotografie; Kielce.20. Cieśliński S. 1982. Dokumentacja florystyczno-fitosocjologiczna rezerwatu Skotniki Górne. S. Cieśliński. Kielce.21. Čmak J. 1988. Występowanie i rozmieszczenie ryb, ptaków i ssaków w Niece Nidziańskiej. Studia Ośr. Dok. Fizjograf. 16: 113-168.22. Dzieciółowski R. 2004. Bóbr europejski. W: Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.). Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 6, s. 457-462.23. Dziubałowski S. 1916. Stosunki geobotaniczne nad dolną Nidą. Pamiętnik Fizjograficzny. Dz. III B. 23: 107-202; Kraków.24. Filkova B. 1987. Chronione gatunki roślin Niecki Nidziańskiej. Studia Ośr. Dok. Fizjogr. 15: 141- 162.25. Gierek H. 1977. Roślinność rezerwatu stepowego "Prześlin". Praca magisterska.26. Głazek T. 1984. Rezerwat stepowy Góry Pińczowskie w województwie kieleckim. Chrońmy Przyr. Ojcz. 40 (5-6): 5-13.27. Głazek T. Szata roślinna Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego. Ochr. Przyr. R. 47. (w druku)28. Juszczak W., Zakrzewski M., Zamachowski W., Zysk A. 1998. Płazy i gady w Niece Nidziańskiej. Studia Ośr. Dok. Fizjograf. 16: 93-111.29. Kalembe A., Kaźmierczakowa R., Korzeniak J., Krzyściak-Kosińska R., Kurzyński J., Mielnicka B., Perzanowska J., Pilipowicz W., Urban J., Zając K., Zając T. 1995. Waloryzacja przyrodnicza Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego wraz z waloryzacją form krasowych. PAN Instytut Ochrony Przyrody, s. 4-182; Kraków.30. Kaznowski K. 1929. Zabytkowa roślinność wzgórz pomiędzy Pińczowem a Skowronnem. Ochr. Przyr. 9: 33-35.31. Kaźmierczakowa R., Mazur M., Palaczyk A., Perzanowska J. 1997. Waloryzacja przyrodnicza rezerwatu „Krzyżanowice”. Zarząd Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych w Kielcach na podstawie umowy nr 25/97. Kraków.32. 32) Kaźmierczakowa R., Mazur M., Palaczyk A., Perzanowska J. 1997. Waloryzacja przyrodnicza rezerwatu „Prześlin”. Zarząd Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych w Kielcach na podstawie umowy nr 25/97. Kraków.33. Kaźmierczakowa R., Mazur M., Palaczyk A., Perzanowska J. 1997. Waloryzacja przyrodnicza rezerwatu „Skotniki Górne”. Zarząd Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych w Kielcach na podstawie umowy nr 25/97. Kraków.34. Kaźmierczakowa R., Mazur M., Palaczyk A., Perzanowska J. 1997. Waloryzacja przyrodnicza rezerwatu „Winiary Zagojskie”. Zarząd Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych w Kielcach na podstawie umowy nr 25/97. Kraków.35. Kaźmierczakowa R., Mazur M., Palaczyk A., Perzanowska J. 1997. Waloryzacja przyrodnicza rezerwatu Skorocice. 36. Klich M. 2019. Uzupełnienie stanu wiedzy o gatunku 1133 boleń *Aspius aspius* w obszarze Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003. Tarnów37. Klich M. 2019. Uzupełnienie stanu wiedzy o gatunku 1163 głowacz białopłetwy *Cottus gobio* w obszarze Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003. Tarnów38. Klich M. 2019. Uzupełnienie stanu wiedzy o gatunku 1149 koza *Cobitis taenia* w obszarze Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003. Tarnów39. Klich M. 2019. Uzupełnienie stanu wiedzy o gatunku 1096 minóg strumieniowy *Lampetra planeri* w obszarze Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003. Tarnów40. Klich M. 2019. Uzupełnienie stanu wiedzy o gatunku 6339 różanka *Rhodeus amarus* w obszarze Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003. Tarnów41. Klich M. 2019. Uzupełnienie stanu wiedzy o gatunku 1145 piskorz *Misgurnus fossilis* w obszarze Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003. Tarnów42. Koba J., Kurys C. 1999. Plan ochrony rezerwatu przyrody „Grabowiec” na okres od 1.01.2000 r. do 31.12.2019 r. Radom.43. Kobak L. 1982. Szata roślinna rezerwatów obszaru nidziańskiego, cz. północna. (mpis). Ośr. Dok. Fizjogr. Oddz. PAN. Kraków.44. Kobak L., Koczwańska J. 1987. Zróżnicowanie i synantropizacja zbiorowisk nieleśnych Niecki Nidziańskiej. Studia Ośr. Dok. Fizjogr. 15: 163-209.45. Koczwańska J. 1982. Szata roślinna rezerwatów przyrody obszaru nidziańskiego, część południowo-wschodnia. Arch. Ośr. Dok. Fizjogr. Oddz. PAN Kraków.46. Kondracki J. 2000. Geografia fizyczna Polski. PWN, Warszawa, s. 1-463.47. Korzeniak J., Zając K., Zając T. 1995. Delta środkowej Nidy - stan aktualny i perspektywy ochrony. Chrońmy Przyr. Ojcz. 51 (5): 47-52.48. Kostuch R., Kostuch J. 2009. Charakterystyka florystyczna łąk wiślickich. Opracowanie na zlecenie. s. 1-40 fotografie; Kraków.49. Kubisz D. 2004a. Jelonek rogacz. W: Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T.6, s. 102-105.50. Kubisz D. 2004b. Pachnica dębowa. W: Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T.6, s. 111-114.51. Łuszczynska B. 1992. Flora i zbiorowiska kserotermiczne wybranych subregionów Niecki

Nidziańskiej. Cz. I. II. (mscr). Wyższa Szkoła Pedagogiczna. s. 1-182; Kielce.52. Łuszczzyńska B. 1998. Kserotermiczna flora naczyniowa wybranych subregionów Niecki Nidziańskiej (Garb Pińczowski, Płaskowyż Szaniecki, wschodnia część Niecki Soleckiej). *Fragm. Flor. et Geobot. Ser. Polonica*. 5: 55-87.53.

Łuszczzyńska B. 2000. Zagrożone i chronione elementy flory kserotermicznej Garbu Pińczowskiego i terenów przyległych. *Biuletyn Ogr. Bot.* 9: 65-75.54. Łuszczzyńska B. 2003. Potrzeba aktywnej ochrony w warunkach ex situ zagrożonych i chronionych elementów flory kserotermicznej rezerwatu skalno-stepowego Skorocice. *Biuletyn Ogr. Bot.* 12: 177-181.55. Łuszczzyńska B., Łuszczzyński J. 1986. Nowe stanowiska niektórych rzadszych gatunków roślin naczyniowych wzgórz kserotermicznych we wschodniej części Okręgu Miechowsko-Pińczowskiego. *Studia Kieleckie*. 1(49): 59-63.56. Łuszczzyńska B., Łuszczzyński J. 1989. Godna ochrony roślinność kserotermiczna Łagiewnik koło Buska Zdroju w województwie kieleckim. *Chrońmy Przyr. Ojcz.* 45 (3): 30-35.57. Maciejczak B. 2002. Some xerothermic species within Busko-Zdrój urban area. *Ecological Questions* 1: 203-207.58. Medwecka-Kornaś A. 1952. Rezerwaty stepowe nad dolną Nidą. *Chrońmy Przyr. Ojcz.* 8 (6): 3-20; Kraków.59. Medwecka-Kornaś A. 1959. Roślinność rezerwatu stepowego "Skorocice" koło Buska. *Ochr. Przyr.* 26: 172-260.60. Medwecka-Kornaś A., Kornaś J. 1951. Wizytacja rezerwatów nad dolną Nidą oraz w Solnisku pod Buskiem. *Chrońmy przyr. Ojcz.* 7, 7/8.61. Obcowska A. 1978. Roślinność rezerwatu stepowego "Skotniki Górne" na Ponidziu. Wyższa Szkoła Pedagogiczna. s. 45. Praca magisterska.62. 56) Przemyski A. 2004. Problemy ochrony i przekształcenia szaty roślinnej w środkowym i dolnym odcinku Doliny Nidy (Ponidzie). W: *Problemy organizacji i funkcjonowania systemu ostojsiedliskowych Natura 2000 w Polsce. Zeszyty Naukowe Komitetu "Człowiek i Środowisko" PAN*. 38: 225-237.63. Przemyski A. 2006. Nowe stanowisko *Ligularia sibirica* (Asteraceae) w Polsce. *Fragm. Flor. et Geobot. Polonica*. 13(2): 411-414.64. Przemyski A. 2008. Sierpik w sieci. *Natura 2000: Świętokrzyskie. Teraz. Natura 2000. Świętokrzyski Miesięcznik Kulturalny*. Kielce, wrzesień, rok V, nr 9 (57): 6-7.65.

Przemyski A. (red.). 2019. Uzupełnienie stanu wiedzy o siedlisku przyrodniczym 1340 – Śródładowe słone łąki, pastwiska i szuwały (Glaucopuccinietalia część – zbiorowiska śródładowe) w granicach obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 (z wyłączeniem znanych stanowiska, gdzie jest prowadzony monitoring GIOŚ – 1561 Szczerbaków 1, 1563 Szczerbaków 2). Usługi Ekologiczne Alojzy Przemyski. Kielce66.

Przemyski A. (red.). 2019. Uzupełnienie stanu wiedzy o siedlisku przyrodniczym 3150– Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaea*, *Potamogeton* w obszarze Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003. Usługi Ekologiczne Alojzy Przemyski. Kielce67.

Przemyski A. (red.). 2019. Uzupełnienie stanu wiedzy o siedlisku przyrodniczym 3260 – Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculus fluitans*) w granicach obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003. Usługi Ekologiczne Alojzy Przemyski. Kielce68.

Przemyski A. (red.). 2019. Uzupełnienie stanu wiedzy o siedlisku przyrodniczym 3270–Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodium rubrum* p.p. i *Bidens* p.p.w granicach obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003. Usługi Ekologiczne Alojzy Przemyski. Kielce69.

Przybylski M. 2004. Różanka. W: Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) *Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny*. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T.6, s. 221-224.70. Różański W. 1987. Zróżnicowanie i zachowanie zbiorowisk leśnych Niecki Nidziańskiej. *Studia Ośr. Dok. Fizjogr.* 15: 209-281.71. Sikora S. 2004. Wydra. W: Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) *Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny*. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T.6, s. 412-416.72. Stachurski M. 2000. Plan ochrony rezerwatu przyrody „Pieczyńska” na okres od 1.01.2001 r. do 31.12.2020 r. Kielce.73. Szafer W. 1918. Uwagi o florze stepowej okolic Buska. *Pam. Fizjogr.* 25 (4): 1-10; Warszawa.74. Szelaż Z. 1997b. Uzupełnienie do flory Niecki Nidziańskiej. *Fragm. Flor. Geobot. Ser. Polonica* 4: 33-37.75. Szwagrzyk J. 1987. Flora naczyniowa Niecki Nidziańskiej. *Studia Ośr. Dok. Fizjogr. PAN*. 15: 17-91; Wrocław.76. Szymura J.M. 2004. Kumak nizinny. W: Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) *Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny*. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T.6, s. 298-302.77. Środoń A. 1946. Rezerwaty leśno-stepowe nad Nidą w powiecie Pińczowskim. *Chrońmy Przyr. Ojcz.* 2 (5/6): 35-37.78. Święczkowska J., Łuszczzyńska J. Uniwersytet Warmińsko – Mazurski. 2016. Weryfikacja Terenowa Przedmiotów Ochrony W 4 Obszarach Natura 2000. Część III – Weryfikacja Przedmiotów Ochrony na terenie obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH26000379. Trzcińska-Tacik H. i in. 1998. Stanowisko interesującej roślinności kserotermicznej w Stawianach koło Pińczowa. *Chrońmy Przyrodę Ojczystą*. 54 (3): 87-90.80. Witkowski A. 2004a. Minóg strumieniowy. W: Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) *Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny*. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T.6, s. 190-192.81. Witkowski A. 2004b. Głowacz białopłetwy. W: Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) *Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony*

siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T.6, s. 258-260.82. Wóycicki Z. 1915. Sprawozdanie za rok ubiegły z poszukiwań florystycznych w okolicach Pińczowa i Buska w celach zobrazowania flory polskiej. Spraw. Tow. Nauk. Warsz. Wyd. Nauk Mat.-Przyr. 8 (5): 275-285.83. Wyniki inwentaryzacji ptaków lęgowych dla PLB260001 Dolina Nidy – sprawozdanie. Towarzystwo Badań Ochrony Przyrody w Kielcach. Wykonanie zadania sfinansowane ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.84. 73) Zajac A., Zajac K. 2006. Nowe stanowisko poczwarówki jajowatej *Vertigo moulinsiana* (Dupuy, 1849) w Dolinie Nidy. *Chrońmy Przyrodę Ojczystą*. 62 (2): 105-109.85. 74) Zajac A., Zajac M. (red.). 2001. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce. Instytut Bot. UJ, ss. XII 714; Kraków.86. Zajac T. 2006. Plan lokalnej współpracy na rzecz ochrony obszaru Natura 2000 – PLH260003 „Ostoja Nidziańska”. Transition Facility 2004 „Opracowanie planów renaturyzacji siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków objętych Dyrektywą Ptasią i Siedliskową”. s. 1-53 tabele; Kraków.87. Zajac T. 2006. Plan lokalnej współpracy na rzecz ochrony obszaru Natura 2000 – PLB260001 „Dolina Nidy”. Transition Facility 2004 „Opracowanie planów renaturyzacji siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków objętych Dyrektywą Ptasią i Siedliskową”. s. 1-52; Kraków.88. Zajac A., Zajac K. 2006. Nowe stanowisko poczwarówki jajowatej *Vertigo moulinsiana* (Dupuy, 1849) w dolinie Nidy. *Chrońmy Przyrodę Ojczystą* 62 (2): 105-109.89. Zajac K. 2004a. Skójka gruboskorupowa. W: Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T.6, s. 145-148.90. 79) Zajac K. 2004b. Poczwarówka zwężona. W: Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T.6, s. 149-151.91. Zajac K. 2004c. Poczwarówka jajowata. W: Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T.6, s. 158-162.92. Zbytek A. 2001. Flora naczyniowa okolic Pińczowa i Gacek w Nadnidziańskim Parku Krajobrazowym. Akademia Świętokrzyska. s. 169. Praca magisterska.93. Zieliński P. Traszka grzebieniasta. W: Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T.6, s. 289-293.94. Przemyski A. (red.). 2011. Projekt Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 „Ostoja Nidziańska” PLH260003.95. Towarzystwo Badań i Ochrony Przyrody. 2015. Ekspertyza chiropterologiczna – Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 – mopek *Barbastella barbastellus*

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL02	0.3	PL04	30.13	PL03	69.85

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Skorocice	+	0.03
PL04	Solecko-Pacanowski	*	0.12
PL04	Miechowsko-Działoszycki	*	1.2
PL02	Grabowiec	*	0.08
PL04	Włoszczowsko-Jędrzejowski	*	0.44

PL03	Nadnidziański Park Krajobrazowy	*	69.72
PL02	Winiary Zagojskie	+	0.02
PL02	Góry Wschodnie	+	0.01
PL03	Szaniecki Park Krajobrazowy	*	0.13
PL04	Chmielnicko-Szydłowski	*	0.05
PL02	Przęślin	+	0.0
PL02	Skowronno	+	0.01
PL04	Szaniecki	*	0.54
PL04	Nadnidziański	*	27.79
PL02	Skotniki Górne	+	0.01
PL02	Pieczyska	+	0.15

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

[Powrót](#)

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach
Adres:	Polska Szymanowskiego 6 25-361 Kielce
Adres e-mail:	sekretariat@kielce.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒ Tak	Nazwa: 1. ZARZĄDZENIE REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W KIELCACH z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 Link: http://edziennik.kielce.uw.gov.pl/WDU_T/2014/1479/akt.pdf Nazwa: 2. ZARZĄDZENIE REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W KIELCACH z dnia 25 listopada 2014 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 Link: http://edziennik.kielce.uw.gov.pl/WDU_T/2014/3283/akt.pdf Nazwa: 3. ZARZĄDZENIE REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W KIELCACH z dnia 11 lutego 2016r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 Link: http://edziennik.kielce.uw.gov.pl/WDU_T/2016/575/akt.pdf
☐ Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐ Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH260003

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)